

Okseøerne, forår 2019

Store Okseø
Udviklingsperspektiv 2020

Indholdsfortegnelse

Forord	4
Generelt om Udviklingsperspektiver i Aabenraa Kommune	5
Baggrund	6
Procesbeskrivelse	7
Overordnet vision - understøttelse af naturoplevelsen	7
Potentialer og indsatsområder	8
Bilag 1: Idéoversigt	9
Bilag 2: Procesplan	11

Forord

Aabenraa Kommune ønsker at skabe det gode liv sammen med kommunens lokalsamfund. I denne beskrivelse kan du læse om en af de metoder Aabenraa Kommune bruger til at opnå dette mål, nemlig udviklingsperspektiver for forskellige lokalsamfund.

Udviklingsperspektivet for Store Okseø er et resultat af en proces, baseret på et tæt samarbejde med Naturstyrelsen og involvering af lokalområdets borgere. Denne proces startede i marts 2018. Med afsæt i lokale ønsker og øens kvaliteter viser Udviklingsperspektivet visioner og idéer til Store Okseø's udvikling og anvendelse de næste 10-15 år. Udviklingsperspektivet er ikke juridisk bindende og indebærer ikke handlepligt for Naturstyrelsen eller Aabenraa Kommune. Det er en definition af en ramme indenfor hvilken forskellige partnerskaber og idéer kan udvikles.

Lokalsamfundet har Store Okseø forankret i identiteten, og der har været stor interesse i fremtidsplanerne for øen. Udviklingsperspektivet er udarbejdet som en naturlig forlængelse af det oprydningsarbejde som Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune har indgået samarbejde om. Store Okseø rummer en unik naturoplevelse, som skal understøttes bedst muligt, til gavn for lokalområdet og de besøgende.

Stranden på den østvendte side af Store Okseø

Generelt om Udviklingsperspektiver i Aabenraa Kommune

Et Udviklingsperspektiv dækker over den langsigtede udvikling i et givent område. Aabenraa Kommune arbejder for at skabe det gode liv sammen med kommunens lokalsamfund. I denne beskrivelse kan du læse om en af de metoder, Aabenraa Kommune bruger til at opnå dette mål, nemlig udviklingsperspektiver for lokalsamfundet. Et lokalsamfund kan både være et område, en by eller en bydel, det afhænger af stedet. For at blive klogere på lokalsamfundene arbejder Aabenraa Kommune sammen med de lokale om at finde og synliggøre de lokale kvaliteter. Resultatet af processen er et dokument, som kaldes et udviklingsperspektiv. Dokumentet udpeger en overordnet retning for udviklingen af området. Dokumentet er ikke juridisk bindende planlægning men udtryk for en ønsket retning, der viser både lokale og kommunale interesser. Tidligere har Aabenraa Kommune omtalt dokumenterne som udviklingsplaner. Erfaringer har dog vist at ordet '-plan' giver anledning til forveksling med juridisk bindende planlægning, hvorfor det i stedet omtales som udviklingsperspektiver.

Hvad indeholder et Udviklingsperspektiv?

Hvert Udviklingsperspektiv indeholder en analyse, som beskriver områdets kvaliteter og muligheder. Analysens resultater bruges i udviklingsprocessen til at finde en overordnet retning for områdets udvikling 10-15 år frem i tiden. Konkret laves der en vision og en strategi. For at omsætte den overordnede retning konkretiseres den ved at udpege indsatsområder. Indsatsområderne er ikke nødvendigvis undersøgt til bunds, men baserer sig på et emne, der forventes at have en form for potentiale. Nogle foreslåede indsatsområder skal derfor undersøges nærmere for, at se om de kan blive til virkelighed. I nogle tilfælde uddybes indsatsområderne med konkrete forslag, som kaldes indsatser.

Formål

- At Aabenraa Kommune og lokale aktører arbejder i samme retning med udviklingen af lokalsamfundet og at fremme det lokale engagement i udviklingsarbejdet.

Mål

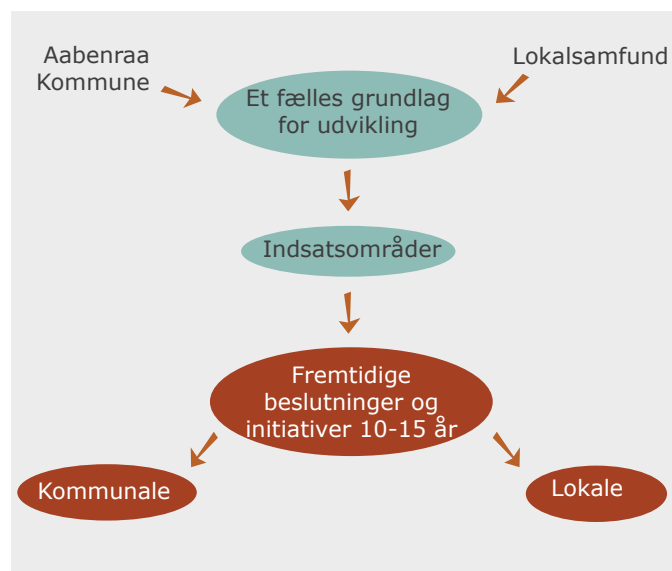
- At Aabenraa Kommune og lokale aktører bruger udviklingsperspektivet som et fælles referencepunkt for udviklingsarbejde.
- At lokale aktører engagerer sig i områdets udvikling.
- At Aabenraa Kommune og lokale aktører tager hensyn til hinandens interesser i udviklingsarbejde.

Hvordan formes Udviklingsperspektivet for Store Okseø?

I dette Udviklingsperspektiv har Naturstyrelsen som grundejer været en tæt samarbejdspartner gennem hele forløbet. Processen har været tilrettelagt og gennemført af Aabenraa Kommune efter aftale med Naturstyrelsen som et led i samarbejdet om oprydning på Store Okseø i efteråret 2019.

Der har været afholdt en inddragende proces for interesserede borgere. Som i andre Udviklingsperspektiver er der afholdt åbent informerende borgermøde for alle interesserede, efterfulgt af en idéindsamlingsproces og nedsættelse af en arbejdsgruppe. Denne gruppe har dermed haft indflydelse på visioner og retningsbestemelsen for udviklingsperspektivet.

For at deltage i processen har det været påkrævet at tilmelde sig via den mailadresse, der blev oprettet under idéindsamlingen på baggrund af et borgermøde i april 2019. Efter færdiggørelsen præsenteres udviklingsperspektiverne på et åbent borgermøde og offentliggøres på aabenraa.dk.

Baggrund

Store Okseø, som ejes af Naturstyrelsen, er beliggende i Flensborg Fjord cirka 600 meter fra Sønderhav. Der er indgået et samarbejde mellem Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune, som går ud på at rydde op på øen og træffe beslutning om hvilken udvikling der ønskes fremadrettet. Oprydningen blev gennemført i oktober og november 2019, og der udarbejdes sideløbende et Udviklingsperspektiv, som skal afklare den langsigtede udvikling. Efter den afsluttede oprydning vil der i løbet af foråret 2020 blive etableret 4 shelters, et muldtoilet og en pontonbro. Disse anlæg udføres for at imødekomme ønsket om, at understøtte naturoplevelsen på øen, og at den fortsat skal være attraktiv at besøge for borgere og turister.

Udviklingsperspektivet udarbejdes, efter aftale med Naturstyrelsen, af Plan ved Aabenraa Kommune, for at imødekomme den store interesse der har været - og fortsat er for øen og dens anvendelse. Naturstyrelsen er gennem hele forløbet blevet inddraget i proces, resultater og øvrig planlægning. Den borgerinddragende proces udarbejdes og primært håndteres af Aabenraa Kommune. Finansieringen af oprydning samt opstilling af de benævnte friluftsfaciliteter håndteres af både Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune. Der er ikke afsat midler til eventuelle fremtidige projekter.

Naturen på Store Okseø

Store Okseø er en ø på cirka 8 hektar, beliggende på den danske side i Flensborg Fjord nær Sønderhav. Øen blev i 1982 solgt fra privateje til Miljøministeriet og er i dag ejet af Naturstyrelsen. Frem til 2016 blev der drevet kro på øen, men i 2019 blev alle bygninger revet ned. Øen står i dag tilbage som ren natur uden bebyggelse. Der bliver i løbet af foråret 2020 opstillet friluftsfaciliteter på øen, som giver besøgende mulighed for at overnatte primitivt i unikke omgivelser.

Øen består af to dele; en lavt beliggende og flad del der delvist består af strandeng, og en høj del med lidt skov og engareal. Øens toppunkt er omkring 18 meter o.h. På Store Okseø er der mod nord etableret

en mindre kystsikring af strandvolden, der beskytter strandengen som findes på øens nordvestlige side. På den høje del findes der åbne arealer med flotte udsigtpunkter til Danmark og Tyskland, høje klinter og en lille skov. Der er offentlig adgang til hele øen. Okseøerne er en moræneaflejrning af ler, sand og grus fra den sidste istid. Kysterne er præget af havets nedbrydning med opbygning af klinter flere steder.

Bebyggelse inden for strandbeskyttelseslinjen

Store Okseø er omfattet af strandbeskyttelseslinje, hvilket medfører særlige restriktioner for opførelse af bebyggelse. Der kan være mulighed for at arbejde med

projekter som involverer genopførelse af dele af den tidligere bygningsmasse indenfor 3 år efter nedrivningen i efteråret 2019, såfremt der kan opnås tilladelse hos Kystdirektoratet, som er myndighed vedrørende strandbeskyttelseslinjen. Der er ikke tale om egentlig genopførelse af bygningerne en til en, men om muligheden for at kunne udnytte de bygningsmæssige arealer fra den nu nedrevne bygningsmasse til genopførelse. Ved en eventuel realisering af indsatserne som udpeges i dette Udviklingsperspektiv, bør det derfor snarest undersøges hvorvidt bebyggelse skal indgå i projekterne.

Procesbeskrivelse

Den inddragende proces blev påbegyndt ved afholdelsen af et borgermøde i april 2019. Dette blev begyndelsen på udformningen af et langsigtet Udviklingsperspektiv. På borgermødet mødte omkring 150 interesserede borgere op for at høre mere om øens fremtid. Efterfølgende blev der oprettet en mailadresse, hvor borgere frit kunne indsende forslag til den fremtidige anvendelse af øen, og hvor det var muligt at melde sig som deltager i en arbejdsgruppe. Indsamlingen af idéer varede fra april 2019 til oktober 2019. En oversigt over de modtagne idéer er vedlagt som bilag 1.

Efter afslutningen af idéindsamlingen blev der indgået aftale om den fremadrettede proces mellem Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune i januar 2020. Denne procesplan er vedhæftet som bilag 2. Ved afslutningen af idéindsamlingen havde 26 borgere meldt sig til at deltage i den videre planlægning. Disse borgere mødtes til et arbejds møde i februar 2020, hvor de indløbne idéer blev udgangspunktet for en diskussion af hvilke muligheder det kunne være interessant at realisere. På arbejds mødet var der deltagelse fra Naturstyrelsen under den indledende præsentation, mens de efterfølgende diskussioner af idéer foregik med forvaltningens tilstedeværelse.

Overordnet vision – understøttelse af naturoplevelsen

På baggrund af det afholdte arbejds møde og de indsamlede idéer er den overordnede vision for Store Okseø, at der fremadrettet skal være fokus på den unikke naturoplevelse for både borgere, turister og skoleklasser. Der ligger op til, at den udvikling der skal foregå på Store Okseø over den næste årrække skal understøtte øen som et udflugtsmål med fokus på natur. Derudover lægges der op til at muligheden for at anvende øen til naturformidling, primært for skoleklasser, eventuelt som en del af et samarbejde med lejrskolen på Lille Okseø. De specifikke indsatsområder, som skal bidrage til at realisere den overordnede vision uddybes i de nedenstående afsnit.

Der er et stort potentiale i øen som udflugtsmål for forskellige målgrupper, og dette kan med forholdsvis få indsatser understøttes yderligere. Derfor tager udviklingsperspektivet udgangspunkt i, at Store Okseø ikke skal være lokalitet for større udviklingsprojekter, dette er dog ikke til hinder for, at der kan etableres mindre faciliteter på øen med formål at understøtte forskellige brugergrupper.

Skrænten på øens høje del byder på en smuk udsigt til Tyskland

Lille Okseø set fra Store Okseø

Potentialer og indsatsområder

Det overordnede potentiale og visionen der er for Store Okseø bunder i den unikke naturoplevelse man kan få ved at besøge øen. På baggrund af den gennemførte inddragende proces, er det blevet fremhævet af arbejdsgruppen at denne naturoplevelse skal understøttes og beskyttes bedst muligt, men også at den skal være tilgængelig for flest muligt. Dette har medført udformningen af følgende indsatser.

Indsatser

1. Prioritering af den brede tilgængelighed
2. Opgradering af friluftsfaciliteter – rammer for undervisning
3. Naturformidling for skoler – samarbejdspotentialer med Lille Okseø
4. Naturpleje

1. Prioritering af den brede tilgængelighed

Adgang til Store Okseø er et væsentligt opmærksomhedspunkt, da der på nuværende tidspunkt primært er adgang for de som selv har kajak eller en lille båd til transporten. Ved at der på sigt kan etableres faciliteter, som tillader lidt større både adgang til øen, er der potentialer for at flere vil få mulighed for at besøge stedet.

Der kan arbejdes med opgradering af tilgængeligheden på flere niveauer, og derfor kan det undersøges, hvorvidt der skal opføres en bådebro med format til at pasagerfartøjer kan lægge til. Såfremt Store Okseø skal udvikle sig til at være et velbesøgt aktiv for lokalområdet, er det nødvendigt at afsøge hvilke muligheder der er for at opnå lettere adgang til øen.

En anden mulighed er at involvere lokale campingpladser eller udflugtsarrangører i projektet. Disse aktører kan bidrage ved at tilbyde arrangerede udflugter eller udlejning af vandcykler, kajaker eller lignende som øger muligheden for et besøg på Store Okseø.

2. Opgradering af friluftsfaciliteter og aktiviteter

Foruden de faciliteter der opstilles på øen i foråret 2020, kan der arbejdes med at etablere yderligere faciliteter, som også har til formål at øge adgangen og brugen af Store Okseø. Denne indsats kan realiseres ved at etablere en bålhytte eller et primitivt madpakkehus som giver de besøgende mulighed for at spise medbragt mad i ly for vind og vejr.

3. Naturformidling for skoler – samarbejdspotentialer med Lille Okseø

Med opgraderingen af faciliteterne og tilgængeligheden af Store Okseø, vil der være mulighed for at sætte rammerne for anderledes naturformidling for skoleklasser. På Lille Okseø som ligger få hundrede meter derfra, findes en koloni, som har rammerne for lejrsko-

leophold. For tiden er der ikke mange lejrskoleophold, grundet problemer med at finde godkendt transport til eleverne. Ved at etablere et tættere samarbejde mellem de to øer, kan tilgængeligheden til begge øer øges. Et potentiale i dette samarbejde er, at skolebørn kan tage på lejrskoleophold på Lille Okseø, hvor de fysiske rammer allerede er etablerede, og Store Okseø kan friholdes fra større bebyggelse men anvendes til daglige udflugter for eleverne. Ved at sammenbringe lejrskoleopholdene med naturformidling kan rammerne for undervisning i natur, ressourcer, bæredygtighed og dyre- eller planteliv blive Okseøernes kendetegn.

Denne indsats kan realiseres ved at fokusere på adgangsforholdene til begge øer, at opføre en primitiv bålhytte eller andet læskur til korte ophold under de daglige undervisningsforløb og ved at etablere et samarbejde med Københavns Lærerforening som ejer Lille Okseø.

4. Naturpleje

Eftersom Store Okseø blandt andet er kendt for at have haft græssende kvæg til naturpleje, er det et ønske at der igen kan indsættes græssende dyr. Der kan eksempelvis indsættes geder, kvæg eller andre dyr, som bidrager til at holde bevoksningen nede. Dyrenes tilstedeværelse på øen kan ligeledes bidrage til fortællingen om Store Okseø, som et udflugtsmål med oplevelser i naturen.

Fra idé til virkelighed

Når udviklingsperspektivet er endeligt godkendt starter en langsigtet opgave med at omsætte idéerne til virkelighed. Der følger ikke projekt penge med et udviklingsperspektiv. Hvis idéerne skal blive til virkelighed, skal der findes midler og arbejdskraft til de forskellige projekter i samarbejde mellem Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune samt eventuelle eksterne aktører.

Bilag 1: Idéoversigt

Der har været gennemført en offentlig idéindsamling med formålet at indsamle forslag fra den 15. marts 2019 til den 31. oktober 2019.

Ved høringsperiodens afslutning havde Kultur, Miljø & Erhverv modtaget i alt 37 henvendelser. Heraf ønsker 26 borgere at følge med i den kommende proces. De indkomne svar er i overvejende grad fra privatpersoner. Derudover har også Danmarks Naturfredningsforening, Gråsten Sejlklub og Ostseeschule i Flensborg udvist interesse.

Enkelte indsendte forslag omhandler bevaring af hele eller dele af den bygningsmasse som i slutningen af 2019 er revet ned. Disse forslag indgår ikke i oversigten over idéer, da det ikke længere er muligt at bevare bygningerne.

Høringssvarene omhandler overordnet følgende forslag til øens anvendelse og adgangsmuligheder:

Forslag

1. Naturskole
2. Naturområde uden faciliteter eller bebyggelse, med græssende kvæg til naturpleje og en trækfærge til at sikre adgang for alle
3. Dansepavillon
4. Julemærkehjem eller udflugtsmål for børn på julemærkehjem
5. Skånehjem for veteraner, PTSD-ramte og andre udsatte borgere
6. Beskyttet naturområde – adgang kun muligt med guide
7. Intimkoncerter og picnicområde
8. Luksuriøs teltovernatning (glamping)
9. Genetablering af Store Okseø med restauration, bådeværft mv. og oprettelse af lejrskole med praktikophold for elever. Dette driftes af Ostseeschule og sønderjyske skoler
10. Færgeforbindelse for at sikre adgang
11. Folkeeventyrmuseum som rammen om eventyrtælling med labyrint og sjov for børn, som også kan anvendes til aflastning for skolers inklusionsbørn
12. "Videnscenter" med fokus på viden om bæredygtighed og miljø og unge aktivister
13. Genopførsel af restauration eller café
14. Gangbro, for at sikre adgang
15. Vandsport nær øen, drevet af campingpladser eller lokale foreninger

Lejrskole med fokus på miljøvenlighed og natur

Det foreslås, at der indsættes en miljøvenlig minifærge og at Store Okseø anvendes til lejrskoleophold, hvor der er fokus på natur og miljø. Det anbefales at lejrskolen opføres med minimale driftsomkostninger og miljøvenlighed i fokus.

Überørt natur uden bebyggelse, kvæg med mælkeproduktion og trækfærge

I et samlet forslag foreslås det at al bebyggelse fjernes, og der ikke kommer til at være vand eller el tilgængeligt. Det foreslås at øen bliver et naturområde med græssende kvæg, som producerer mælk. Der skal opstilles hegn til at holde besøgende på øen væk fra græssende kvæg. Kvæg skal bruges til at holde naturen ved lige, og det foreslås at de transporteres til øen på miljøvenlig vis – fx ved at svømme.

Det indgår også i forslaget, at der opsættes skraldeposer, som kan trækkes fra en boks, og som de besøgende selv er ansvarlige for at fragte bort fra øen. På poserne foreslås det at trykke et kort over øen.

I stedet for at indsætte en færgeforbindelse, foreslås det at der etableres en trækfærge.

Dansepavillon

Det foreslås at der plantes slyngede hegn med buske og træer med bær eller nødder, og at der bygges en dansepavillon i cedertræ.

Minimalt vedligehold, skånehjem, julemærkehjem eller beskyttet natur

I denne henvendelse indgår 5 forskellige forslag. Grundlæggende for dem alle er det, at det etablerede får et minimalt vedligehold og minimal generering af affald. Det foreslås:

1. At der etableres beskyttet naturområde hvor specielle planter og dyr kan leve beskyttet. Adgang kunne være under forudsætning af at der er en guide med, styret af Naturstyrelsen eller Kommunen, eller

2. At øen anvendes til ophold for særligt udsatte – f.eks. veteraner, PTSD- eller stressramte. Dette foreslås kombineret med husdyrhold, hvor beboerne sørger for vedligehold og drift eller,
3. At anvende øen til korte ophold for børn med svære tilværelser, eller som udflugtsmål for julemærkehjem, eller
4. At øen anvendes til afholdelse af intimkoncerter med picnic, eller
5. Alternativt kan de forskellige indkomne forslag kombineres, gerne med fokus på at det kommer flest muligt eller særligt udsatte mennesker i Danmark til gode.

Luksus teltovernatning (Glamping) uden opsyn og service

Det foreslås at der opstilles telte med senge til 2 personer, med god afstand imellem så de overnattende har fred fra hinanden. Det ville fungere således at der i sommerperioden (forslået 1. juli til 15. august) er mulighed for at booke overnatning på Store Okseø i telte, som skal være af høj standard. Der skal tilbydes en kurv med morgenmad fra land, rengøring mellem gæsterne men ellers ingen service.

Grænseoverskridende skolesamarbejde om drift af Store Okseø

Udgangspunktet for dette forslag er at der igen skal være restauration, færgedrift, bådeværft og kan etableres landbrug på øen.

Driften skal håndteres af Ostseeschule i et samarbejde med Nydamskolen i Sønderborg Kommune og en endnu ikke navngivet (ungdoms)skole fra Aabenraa Kommune. Projektet foreslås bygget på et tæt samarbejde mellem danske og tyske interesser, fordi øen med dens placering ligger ideelt til at skabe et udflugtsmål for turister og et læringsmiljø for skoler. Der vil altid være ansatte fra skolerne til stede, som er ansvarlige for at udføre arbejdsopgaverne. Korte praktikforløb kan være muligt for skolernes elever, som bidrager til drift af de forskellige faciliteter og naturen.

Samarbejde med andre institutioner og foreninger i nærområdet vil give mulighed for at fremme bæredygtig udvikling, som skal være centralt for aktiviteterne på øen. Det indgår også i forslaget at der skal være mulighed for overnatning for gæster og kulturarrangementer – her nævnes som eksempel Landesgartenschau 2020.

Udkast til tidsplan indgår i forslaget, og det benævnes at Ostseeschule har erfaringer med at søge finansiering ved fonde, sponsorer osv.

Bilag 2: Procesplan

Efter det afholdte borgermøde den 2. april 2019, er det blevet lovet at der kommer en borgerinddragende proces i forbindelse med planlægningen af Store Okseøs fremtidige anvendelse. I øjeblikket er oprydningsarbejdet ved at være gennemført, og med den borgerinddragende proces søges det afklaret i hvilket omfang der efterfølgende skal ske yderligere udvikling, og hvordan det eventuelt skal ske.

I det følgende beskrives de overordnede træk på den inddragende proces:

1. Afslutning af idéindsamling – gennemført november 2019

Indsamlingen af henvendelser fra borgere blev afsluttet 31. oktober – opsamling kan ses i sagsnr. 19/50200 "opsamling på indsendte idéer Store Okseø". Denne opsamling er delt med Naturstyrelsen.

2. Offentlig orientering - gennemført januar 2020

Der er stor borgerinteresse i Store Okseø, og det er planlagt at lokale aviser publicerer en artikel om det den igangværende oprydning, bådebroen i Sønderhav og den kom-mende proces. Der udarbejdes et notat med information, som skal ud i den brede offentlighed.

- Status på oprydningen: påbegyndt i september og forventes gennemført i udgangen af november 2019.
- Den kommende etablering af 4 shelters, en pontonbro og et muldtoilet til de besøgende i løbet af foråret/sommeren 2020.
- Status på bådebroen i Sønderhav.
- Den kommende afholdelse af et møde for interessenter, hvor der bliver mulighed for at brainstorme, diskutere og gennemtænke de indkomne forslag til øens anvendelse. Dette efterfølges af et præsentationsmøde for alle borgere, når udviklingsperspektivet er udarbejdet.

3. Arbejdsrunde for interessenter – gennemført februar 2020

Der afholdes et møde for gruppen af interessenter, der har meldt sig til at deltage. Mødet foreslås afholdt på

Rønshoved Højskole.

På mødet deltager Skovrider Inge Gillesberg og Rune Juelsborg Karsten fra Naturstyrelsen. Fra Aabenraa Kommune deltager Direktør Stig Werner Isaksen samt Peter Mumm og Mette Nielsen fra forvaltningen.

Mødet indledes med en præsentation af deltagerne fra Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune. Præsentationen har til formål at byde velkommen og at præsentere rammen for mødet, processen og udviklingsperspektivet. Det bliver synliggjort at arbejdet med at udvikle på Store Okseø er komplekst, og hvordan interessentgruppen kommer til at indgå i udviklingsperspektivet. Den fuldendte oprydning på Store Okseø giver mulighed for at komme videre med en frisk start. Der kan eventuelt vises billeder fra før/efter oprydningen.

Formålet med mødet er at diskutere og udvikle på de forslag, der er indløbet og eventuelle andre forslag, som introduceres. Interessenterne vil få mulighed for at diskutere forslag, anvendelser og faciliteter ved at kommentere på forslag, for at finde ud af hvilke forslag og delelementer, der er stor eller lille interesse i. Dette vil give Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune føling med hvilke anvendelser interessenterne er interesserede i at der arbejdes videre med. Det er ikke en målsætning at deltagerne finder et fælles anvendelsesforslag.

Med hensyn til de reelle muligheder for udvikling er der visse forudsætninger som skal holdes for øje: herunder ejerforhold, strandbeskyttelse og andre eventuelle bindinger. Det er væsentligt at Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune bliver enige om udviklingsperspektivet som også skal godkendes politisk.

4. Opsamling og udarbejdelse af udviklingsperspektiv – gennemført marts 2020

Efter mødet udarbejdes en opsamling, som tydeliggør hvilke forslåede aktiviteter der er hhv. stor og lille tilslutning til blandt interessenterne, og hvilke der

er realiserbare. Dette forelægges Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune, som i fællesskab bliver enige om et udviklingsperspektiv.

5. Politisk behandling – maj 2020

6. Præsentationsmøde – forventes maj 2020

Det udviklingsperspektiv, som Naturstyrelsen og Aabenraa Kommune finder frem til, præsenteres på et møde hvor interessenterne inviteres. Mødet bør være åbent for andre interesserede borgere, grundet den store offentlige interesse i projektet.

På dette møde deltager Skovrider Inge Gillesberg og Rune Juelsborg Karsten fra Naturstyrelsen. Fra Aabenraa Kommune deltager Borgmester Thomas Andresen, Formand for Vækstvalget for Land og By Philip Tietje og formand for Teknik- og Miljøudvalget Arne Leyh Petersen, Direktør Stig W. Isaksen, foruden Peter Mumm, Lene Nebel og Mette Nielsen fra forvaltningen.

Efter politisk behandling skal udviklingsperspektivets realisering klarlægges, dette sker i samarbejde mellem Naturstyrelsen, Aabenraa Kommune og eventuelle øvrige aktører.

**Udarbejdet af Aabenraa Kommune
Foråret 2020**